

MORDET I HAVNEN

FLEMMING JOHANSEN

Mine damer og herrer! Den første del af formiddagen vil Troels Andersen, Flemming Friborg og Allis Helleland sætte Den Kgl. Afstøbningsssamling ind i en dansk sammenhæng.¹ Hele dagen vil høringen beskæftige sig med Afstøbningsssamlingen som med en kær afdød.

Høringens titel er "Gipsen død eller levende." Der har fundet en forbrydelse sted.

Ofret er en kongelig og burde alene af den grund have mediernes bevågenhed. Forbrydelsen fandt sted den 27. marts 2002 i Vestindisk Pakhus. Ofret var 250 år gammelt; efter en tiltrængt fornyelsesproces mellem 1984 og 1995 fremstod det i smuk skikkelse. Flere internationale undersøgelser viste, at ofret var i bedste stand med velfungerende hoved, arme

og ben, boede godt, men manglede penge til at fungere optimalt.

Som i alle krimigåder må man spørge: Hvad var motivet? Eutanasi? Penge? Jalousi? Hævn? Når det var en kongelig, hvorfor greb Dronningen ikke ind og nedsatte en undersøgelseskommission? Hvorfor denne tavshed i de bedre kredse?

Vi må undersøge gerningsmandens psykologiske profil, sociale herkomst, frustrerede ungdomstid hvor institutioner, skole og universitet svigtede. Har gerningsmanden en bagmand? Var der tale om et komplot eller en serieforbrydelse? For eksempel hører Den Kongelige Kobberstiksamling nu til kategorien "Forsvundne danskere."

Afstøbnings-samlingen blev myrdet, og vi må ved denne høring finde ud af, hvad motiverne var.

Det er ikke første gang i nyere tid, at en dansk museumsleder har sat kniven i sit eget

museum. Undertiden har der været tale om snigmord; der har ikke været så mange sørgende som tilfældet er her.

Men forhindrer loven ikke sligt? Ingen love har forhindret mord, og heller ikke museumsloven har kunnet forhindre nogen. Ydermere blev demokratiet afskaffet med den nye museumslov og erstattet af et rent embedsmandsvælde. Tilsvarende forbrydelser kan ske på alle danske museer, uden at nogen vil gribe ind. For lige så lidt som Kulturministeriet vil gribe ind i forhold til gipsen, lige så lidt vil Kulturarvsstyrelsen blande sig.

Hver generation sætter sine spor, i nogle generationer eller årtier har vi skabende kræfter, i andre årtier nedbrydende. Nogle årtier har respekt for tidligere tiders arbejde, nogle årtiers mennesker ønsker at smadre, hvad de arver. Da vi befinder os i en periode, hvor de borgerlige politikere af ren ideologi nedbryder alt indenfor kulturarvsområdet, har forbrydelsen

kunnet finde sted og tilmed i fuld offentlighed.

I gamle dage var Danmark et landbrugsland, og tradition gik ud på at efterlade gården større og i bedre stand, end man modtog den. Nu er vi i en post-post-minimalstat med museumsfolk, der har eller skal have "forståelse for den politiske beslutningsproces," og hvor det gælder om at rive gården ned og kun have en flot designet webside, en fed resultatkontrakt, ingen værdinormer og bedst ingen besværlige samlinger. Hvis en museumsleder på grund af manglende indsigt ikke har tilstrækkelig forståelse for dele af sit museum, ligger det lige for at lukke disse afdelinger ud fra devisen, at "hvis jeg ikke forstår det, gør publikum heller ikke."

Afstøbnings-samlingens Venner ser gerne gipsen levende. Men man skal nok være mere religiøs end de fleste for at tro på en opstandelse. Denne dag vil vise, om vi kan håbe på et mirakel!

Note

¹ Artiklen er forfatterens indlæg ved høringen om Afstøbningsamling 6.2.2003.